

דברי תורה שי צבי חובת הלבבות מיוסד עפ"י ספה"ק

בהעלותך

חטא מעולם, שייכת זו מצות השוואה, ומתמצים אללו הזכויות יותר מהעוונות.

והנה צייט פנים (הוד והדר למנוסה, אות לו) הציא דברי הישגת משה (בפמיתיה), כי אהרן הכהן היה עושה בכל פעם מצות הדלקת הנרות בחשק והתלהבות, כאילו הוא עושה אותה עתה בפעם הראשונה. וכחצ הייט פנים הטעם לזה, לפי שכן דרך בני עליה לעלות ממדריגה למדריגה, ובכל שעה מוסיף והולך יראה וזהבה ודביקות, והשגת נועם מתקנת המצוה מטעמיה וקודמיה, אשר לא עשה עד הנה צחינה זו, וכאילו היום עושה חדשות, עכ"ד.

ונמצא שהיה אהרן הכהן צמדיגה זו, להוסיף וליך בכל יום למדריגה רמה יותר. וכבר אמרנו כי הדיקים המוסיפים והולכים בעבודתם, עושים תשובה בכל יום, על שלדעתם לא היתה עבודתם של אמתול כראוי. ולפי זה שפיר קאמר רש"י להגיד שבחור של אהרן שלא 'שינה'. היינו כי על ידי שהיה אהרן הכהן מדליק המנורה בכל יום בחשק חדש, לפי שהיה מוסיף והולך תמיד זהבה ויראה, שוב לא היה צחינה אני 'שינה', לבוא חלילה לצחינה שינה על ידי שם"ה הלאוין, לפי שאלו נתרצו העשין מהלאוין. [ועיין כעין זה בקדושת יום טוב (בפרשתן, ד"ה ויעש). אך אנו דרכנו באופן אחר].

ובמובן גס מאמר המדרש זהו שאמר הכתוב ה' חפץ למען צדקו 'יגדיל תורה ויאדיר'. והיינו כי על ידי שהיה אהרן הכהן מוסיף והולך מיום ליום, המורה ומנין מצוותיה גדלה והלכה אללו, שהרי על ידי צחינה עבודה זו, בא לשב על עבודתו של אמתול שלא היתה לדעתו כראוי, והתרכזו אללו הזכויות מהעוונות.

והנה בערוגת הבושם (פרשת בחקתי, ד"ה ואלחם) חידש, דאף דשכר מצוה צהאי עלמא ליכא (קידושין לו:), אלל על מה שצכל יום ויום מגיע להשגה יותר זכה ונכונה, מקבל שכר גס צהאי עלמא, עכ"ד.

ובמובן צוה מה דקאמר המדרש זהו שאמר הכתוב יראו את ה' קדושו בי איך מחסור ליראיו. והיינו כי מי שזכה לצחינה האמורה, להיות מוסיף והולך תמיד השגה חדשה בעבודת הצורה, אין לו מחסור בעולם הזה, כי השכר על עבודה זו משתלם צהאי עלמא, ודין גרמא שתהא לו הרווחה רבה וצרכה מרובה כל הימים.

וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרת אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות. וצמדרש (צמדכר רבה טו, ג) איתא: בהעלותך את הנרות, זהו שאמר הכתוב (ישעיה מז, כא) ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר. ואיתא עוד צמדרש (שם, ו): זהו שאמר הכתוב (תהלים לד, י) יראו את ה' קדושו כי אין מחסור ליראיו. ונריך צינור.

(ב) ויעש בן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרתייה כאשר צוה ה' את משה. פירש רש"י: ויעש כן אהרן, להגיד שצחו של אהרן שלא שינה, עכ"ד. ותמהו כל המפרשים, אטו סלקא דעתך שישנה אהרן ממה שנצטוה.

ונראה צהקדם הידוע מה שפירש המהרש"א (מכות כג: ד"ה חרי"ג) אהא דאיתא צגמרא (עירובין יג:) נמנו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא. פירוש, שצאו למנין המצוות, וראו שהלאוין יותר מהעשין, ועל כן הסכימו וגמרו, שיותר היה טוב לו שלא נברא, כי הוא קרוב להפסד מחמת הלאוין שהם רבים, ורחוק לשכר מנד העשין שהם מועטים, עכ"ד.

ובנועם מגדים (פרשת בלק, ד"ה וירא) כתב לרמז צוה צפסוק (שיר השירים ה, ג) אני 'שינה', בגימטריא שם"ה. והיינו שמנד השם"ה לאוין, אדם בא לצחינה שינה, לפי שעל ידם הוא קרוב לחטוא, ורחוק מלהשיג שלימותו.

והנה דצברי יואל (פרשת ויקהל, דף ט:) מבאר רבינו הק' זי"ע, דיס למצוא תקנה לאדם שיהא נח לו שנצרא, ועל פי מה דאיתא צגמרא (יומא פו:) שעל ידי תשובה מאהבה וזדונות נעשות לו זכויות. ואם כן ממילא כשצז מאהבה, שוב מתמצים הזכויות יותר מהעצירות, עכ"ד. ולבאורה עדיין קשה, דהא תינה צמי שהירצה לחטוא, וכאשר הוא שצ צתשובה, הוא זוכה צודונות רבים הנהפכים לו לזכויות. אלל צדיק גמור שלא חטא מעודו, מה איכא למימר. והלא ודאי לא יתכן לומר, דרשע גמור יהא נח לו שנצרא, וצדיק גמור יהא נח לו שלא נצרא, יציב צארעא וגיוורא צשמי שמיא.

ברם כבר כתב צחצות הלצבות (שער עבודת האלקים, פרק א)¹, כי המצוות שהשכל מחייב אותם, אין להם שיעור, כי כל מה שאדם מצין יותר את טובות האלקים ועושים יכלתו, כן הוא מוסיף להיכנע לו ולעבדו צלצב שלם. ולכן היו צדיקים שהיו עושים בכל יום תשובה, כי לפי מה שהכירו היום את צוראם, החשיצו את עבודתם של אמתול שהיתה שלא כראוי, עכ"ד. ולפי זה אחי שפיר, שהרי גס צדיק גמור שלא

הפרושים, שהיו כל ימיהם בתשובה, מפני שהיו מחדשים בכל יום תשובה בעבור תוספת הברכה בגדולת האלהים בכל יום, וקצורם במה שהם חייבים לו מן העבודה בשעבר, עכ"ד.

¹ וזה לשונו: מצוות השכל כמעט שאין להן תכלית, כי בכל יום יוסיף האדם דעת בהן, וכל אשר תוסף הברכה ויבין טובות האלהים ועוצם יבולתו ומלכותו, יוסיף להכנע לו ולהשפל לפניו וכו'. וכבר נאמר על קצת